

KONGRESS 2020

Punkt 24

Proposition om ändringar i stadgar och arbetsinstruktion för Etikrådet

KONGRESS 2020

Punkt 24

5

Proposition om ändringar i stadgar och arbetsinstruktion för Etikrådet

10

Under kongressperioden har förbundsstyrelsen i dialog med Etikrådet sett behov av att göra vissa justeringar i arbetsinstruktion för Etikrådet. Förslaget finns bifogat. I stadgarna förslås justeringar baserat på ändringarna i instruktionen.

15

Klagomål kan riktas mot medlem för åsidosättande av förbundets yrkesetiska principer. Den enda repressiva åtgärd som finns är att man kan bli utesluten ur förbundet. Ett problem som uppstår är att medlem efter utredning kan bli fälld och utesluten men aldrig friad. Anmälan ligger kvar utan åtgärd. Förbundsstyrelsen har därför valt att föreslå att endast vid så allvarliga överträdelser att det kan föreligga skäl för uteslutning initieras utredning.

20

25

Förbundsstyrelsen föreslå kongressen besluta

att godkänna förslag till ändringar i arbetsinstruktion för Etikrådet i enlighet med förslaget

att godkänna förslag till ändringar i stadgarna i enlighet med förslaget

30

35

40

45

5 Etikrådet (kapitel 8 i stadgarna)

Förslag till revideringar

10

Nuvarande lydelse	Förslag till ändring	Kommentar
8.1 Befogenheter 15 Etikrådet är förbundsstyrelsens beredningsorgan i frågor som rör psykoloetik. Etikrådet (ER) ska utgöra ett stöd för förbundsmedlemmar i yrkesetiska frågor och överväganden. 20 25 Etikrådet ska på lämpligt sätt följa psykoloetiken utveckling. Etikrådet ska utreda klagomål över psykologs yrkesetiska handlande. 30 35 Vid allvarligt åsidosättande av de yrkesetiska principerna ska Etikrådet överlämna ärendet till förbundsstyrelsen för prövning om uteslutning. 40	8.1 Befogenheter Etikrådet är förbundsstyrelsens beredningsorgan i frågor som rör psykoloetik. Etikrådet (ER) ska utgöra ett stöd för förbundsmedlemmar i yrkesetiska frågor och överväganden. Etikrådet ska på lämpligt sätt följa psykoloetiken utveckling. <i>Etikrådet ska utreda vid klagomål över psykologs yrkesetiska handlande samtala med och reflektera kring medlems eventuella åsidosättande.</i> Vid allvarligt åsidosättande av de yrkesetiska principerna, <i>där det kan föreligga skäl för uteslutning, ska Etikrådet utreda</i> och överlämna ärendet till förbundsstyrelsen för prövning om uteslutning.	Tillägg om samtal och reflektion. Ändring/tillägg om skäl för uteslutning finns ska utredning ske.
45 8.2 Sammansättning Etikrådet består av ordförande, vice ordförande samt fyra ledamöter, som väljs bland förbundets medlemmar med lång 50		

5	yrkeserfarenhet och som icke inte tillhör förbundsstyrelsen.		
10	Ordförande och vice ordförande utses av kongressen. Tre av Etikrådets ledamöter väljs av kongressen för en kongressperiod. En ledamot väljs av kongressen för två kongressperioder.		
15			
20	8.3 Arbetsformer		
25	Etikrådets arbetsformer och närmare uppgifter framgår av kongressen beslutad arbetsinstruktion.		
30	Etikrådet ska varje år lämna en verksamhetsberättelse till förbundsstyrelsen.		
35	För varje kongressperiod ska Etikrådet lämna en verksamhetsberättelse till kongressen.		

40

45

50

5 Arbetsinstruktion för etikrådet

	Nuvarande lydelse	Förslag till ändring	Kommentar
10	KAPITEL 1		
15	Etikrådets uppgifter och formalia		
20	1.1 Etikrådet är Sveriges Psykologförbunds organ för yrkesetiska frågor med såväl en rådgivande som en utredande och beredande funktion		
25	1.2 Etikrådet har till uppgift:	1.2 Etikrådet har till uppgift:	
30	att ge medlemmarna råd och stöd i yrkesetiska överväganden	<i>att ge Förbundsstyrelsen råd och stöd i ställningstagande i frågor som rör etik och mänskliga rättigheter.</i>	<i>Tillägg. Etikrådet bör kunna vara rådgivande även mot förbundsstyrelsen i etiska frågor.</i>
35	att bidra till vidmakthållandet och utvecklingen av psykologetiken bland annat genom att främja reflektion kring yrkesetiska dilemman		
40	att efter anmälan utreda medlems eventuella åtsidosättande av förbundets yrkesetiska principer	att efter anmälan utreda <i>samtala med och reflektera kring</i> medlems eventuella åtsidosättande av förbundets yrkesetiska principer	I ett initialt skede har inte etikrådet genomfört någon utredning. Det som har genomförts har varit reflekterande etiska samtal.
45	att avge yttranden och förslag i yrkesetiska frågor i enlighet med förbundets stadgar och denna arbetsinstruktion	att avge yttranden och förslag i yrkesetiska frågor i enlighet med förbundets stadgar och denna arbetsinstruktion	Ersätts av attsatser ovan
50	att samla och publicera praxis i yrkesetiska frågor		

5	1.3 Etikrådet sammanträder efter kallelse av ordförande, dock vid minst fem tillfällen per år		
10	1.4 Etikrådet avger verksamhetsberättelse till förbundsstyrelsen för det gångna verksamhetsåret och till kongressen för den gångna kongressperioden.		
15	Verksamhetsberättelsen ska innehålla en kortfattad redogörelse för de frågeställningar som varit aktuella samt en beskrivning av Etikrådets aktiviteter gällande undervisning och upplysning om etikrådsarbetet.		
20			
25			

30

	Nuvarande lydelse	Förslag till ändring	Kommentar
35	KAPITEL 2		
	Etikrådets rådgivande funktion		
40	2.1 Etikrådet utgör ett organ för förbundets medlemmar för diskussion, reflektion och råd i yrkesetiska frågor	2.1 Etikrådet utgör ett organ för förbundets medlemmar och förtroendemannaorganisation för diskussion, reflektion och råd i yrkesetiska frågor	Viktigt att även förtroendemannaorganisationen kan använda etikrådet vid etiska spörsmål.
45			
50	2.2 Etikrådet medverkar på olika sätt till att stimulera psykologers	2.2 Etikrådet medverkar på olika sätt till att stimulera psykologers	Ett viktigt arbete för etikrådet som redan bedrivs.

5	yrkesetiska medvetenhet, reflektion och handlande.	yrkesetiska medvetenhet, reflektion och handlande <i>samt främja etiska diskussioner.</i>	
10	2.3 Etikrådet informerar om sitt arbete i Psykologtidningen och på förbundets hemsida. I viktiga principfrågor bör diskussion initieras.	2.3 Etikrådet informerar om sitt arbete i Psykologtidningen och på förbundets hemsida. I viktiga principfrågor bör diskussion initieras.	Ersätts av skrivning i 2.2.
15			

20	Nuvarande lydelse	Förslag till ändring	Kommentar
25	KAPITEL 3 Etikrådets funktion vid klagomål över psykologers yrkesetiska handlande		
30	3.1 Klagomål mot medlem för åsidosättande av förbundets yrkesetiska principer kan göras av såväl annan medlem som av icke medlem och av instans utanför förbundet.	3.1 Klagomål mot medlem för åsidosättande av förbundets yrkesetiska principer kan göras av såväl annan medlem som av icke medlem och av instans utanför förbundet. <i>Avser klagomålet åsidosättande av yrkesetiska principer gentemot enskild individ kan endast anmälan göras med individens/alternativt vårdnadshavares medgivande.</i>	Tydliggöra att det krävs medgivande från berörd individ för att anmälan ska godtas.
35			
40			
45	3.2 Klagomål gällande psykologers yrkesetiska handlande ställs till etikrådets ordförande, som i samråd med övriga etikrådsledamöter avgör hur ärendet ska hanteras.		
50			

5 10 15 20 25	Om mer än två år har förflutit sedan händelsen som klagomålet gäller ska ärendet tas upp endast om ordföranden anser att åsidosättandet av de yrkesetiska principerna är så allvarligt att det föreligger skäl för uteslutning. Avvisade klagomål redovisas vid nästkommande sammanträde. Avvisade klagomål återsändes. Klagomål mot ledamot av etikrådet ska överlämnas till förbundsstyrelsen för prövning.	Om mer än två år har förflutit sedan händelsen som klagomålet gäller ska ärendet tas upp endast om ordföranden anser att åsidosättandet av de yrkesetiska principerna är så allvarligt att det föreligger skäl för uteslutning. Klagomål mot ledamot av etikrådet ska överlämnas till <i>förbundets presidium</i> för <i>prövning</i> <i>handläggning</i>.	Tidsgränsen har visat sig kunna innebära ett problem även i ärenden där uteslutning inte behöver vara aktuellt Rimligt vid klagomål mot ledamot att inte en grupp på 12 personer ska handlägga ärendet
30 35	Tydliggöra att de 3.3 Klagomål som inkommit till etikrådet ska handläggas utan onödigt tidsutdräkt. Hur klagomålet ska hanteras avgörs vid rådets nästkommande sammanträde.	Tydliggöra att de 3.3 Klagomål som inkommit till etikrådet ska handläggas utan onödigt <i>dröjsmål tidsutdräkt</i>. Hur klagomålet ska hanteras avgörs vid rådets nästkommande sammanträde.	Ändring av ord
40 45 50	3.4 Så snart ett ärende tagits upp för utredning i etikrådet och den klagande givit sitt tillstånd därtill, ska den medlem som klagomålet riktas mot få en kopia av klagomålet samt meddelande om vilka yrkesetiska principer etikrådet anser att klagomålet berör. Samtidigt uppmanas medlemmen att kontakta utsedd etikrådsledamot för en yrkesetisk	3.4 Så snart ett ärende tagits upp för utredning i etikrådet och den klagande givit sitt tillstånd därtill, ska den medlem som klagomålet riktas mot få en kopia av klagomålet samt meddelande om vilka yrkesetiska principer etikrådet anser att klagomålet berör. Samtidigt uppmanas medlemmen att kontakta utsedd etikrådsledamot för en yrkesetisk	Detta hanteras idag först i samtalet med den påklagade.

5	diskussion och ett etiskt reflekterande.	diskussion och ett etiskt reflekterande.	
10	3.5 Etikrådet informerar den klagande om de etiska principerna och handlägningsordning samt meddelar den klagande skriftligen då ärendet är avslutat.	3.5 Etikrådet informerar den klagande om de etiska principerna och handlägningsordning samt meddelar den klagande <i>och påklagad psykolog</i> skriftligen då ärendet är avslutat.	Rimligt att även påklagad psykolog får veta då ärendet är avslutat.
15	3.6 Vid handläggning av ärende i etikrådet står den klagande och den medlem som klagomålet avser för sina respektive kostnader.		
20			
25	3.7 Det ankommer på den klagande och den medlem som klagomålet avser att medverka till ärendets utredning, och inom fastställd tid inkomma med begärt yttrande. Om detta inte sker kan etikrådet antingen avvisa ärendet eller slutföra sin utredning på grundval av det material som finns tillgängligt	3.7 Det ankommer på den klagande och den medlem som klagomålet avser att medverka till ärendets utredning, och inom fastställd tid inkomma med begärt yttrande. Om detta inte sker kan etikrådet antingen avvisa ärendet eller slutföra sin <i>utredning handläggning</i> på grundval av det material som finns tillgängligt	Så här långt avser det inte utredning.
30			
35			
40	3.8 Om Etikrådet anser att anmäld medlem allvarligt har åsidosatt de yrkesetiska principerna ska ärendet med ett yttrande från Etikrådet överlämnas till förbundsstyrelsen för prövning om uteslutning. Av yttrandet ska framgå vilka yrkesetiska principer som medlemmen har åsidosatt samt en sammanfattning av Etikrådets utredning och	3.8 Om Etikrådet anser att anmäld medlem så allvarligt har åsidosatt de yrkesetiska principerna, <i>att det kan föreligga skäl för uteslutning, initieras utredning. Efter utredning</i> ska ärendet med ett yttrande från Etikrådet överlämnas till förbundsstyrelsen för prövning om uteslutning. Av yttrandet ska framgå vilka yrkesetiska principer som medlemmen har	Först vid allvarligt åsidosättande initieras utredning.
45			
50			

5	bedömning. Samtliga handlingar ska därefter överlämnas till förbundsstyrelsen.	åsidosatt samt en sammanfattning av Etikrådets utredning och bedömning. Samtliga handlingar ska därefter överlämnas till förbundsstyrelsen.	
10			
15	3.9 Etikrådets ledamöter och eventuella utomstående sekreterare ska iaktta sekretess om vad de i sitt utredningsarbete erfarit. Detta hindrar dock inte att ärenden i aidentifierad form offentliggörs och utgör föremål för allmänt etiskt reflekterande.		
20			
25	3.10 Handlingar i etikrådets utredningar avseende klagomål mot medlemmar förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte har tillgång till dem. Vid varje ny kongressperiod gallras handlingar.		
30			
35	3.11 Handlingar som överlämnats till förbundsstyrelsen för beslut om uteslutning ska arkiveras i tio år. Därefter arkiveras enbart protokoll och aidentifierade handlingar. För hanterandet av arkivet ska särskild instruktion upprättas.		
40			
45			

50